

PÄRNU TÄISKASVANUTE GÜMNAASIUM

ESITLUSE KOOSTAMISE JUHEND

Pärnu 2019

SISUKORD

1. SLAIDIESITLUS	3
1.1. Esitlustarkvara	3
1.2. Slaidiesitluse sisu	3
1.3. Slaidiesitluse vormistamine.....	4
1.3.1 Slaidid.....	4
1.3.2. Tabelid.....	6
1.3.3. Joonised	7
1.3.4. Loetelud.....	9
1.3.5. Viitamine	10
2. NÕUANDED SLAIDIESITLUSEKS	11
3. PRAKTILISED NÄPUNÄITED	12
4. KASUTATUD ALLIKAD	13
LISAD.....	14
Lisa 1. TERVIKLIK SLAIDIESITLUS	14

1. SLAIDIESITLUS

Esitluse eesmärk on toetada kirjalikku tööd ja visualiseerida suulist ettekannet. Esitlusel on eesmärk ja kindel struktuur. Ettekanne peab olema jälgitav. Enne esitlust tuleb läbi mõelda, mida ettekandega öelda tahetakse ning mõtted tuleb edastada selgelt ja loogiliselt.

1.1. Esitlustarkvara

Esitlustarkvara abil saab kujundada arvutist nädatavaid esitlusmaterjale. *Microsoft Office PowerPoint* on kõige levinum esitlustarkvara, kuid *Office*'i kontoritarkvarapakett on tasuline. Tasuta tarkvarana võib kasutada näiteks *OpenOffice Impressi*. *Outlook*i või *Microsofti* konto olemasolul on võimalik kasutada ka veebipõhist *Microsoft Office*'i tarkvara aadressil <https://office.live.com> ja *Google*'i konto olemasolul *Google Slides*'i tarkvara, mis asub veebiaadressil <https://slides.google.com>. Alternatiiviks on veebipõhine tarkvara *Prezi* (<https://prezi.com>), mis on tasuta kasutamiseks juhul, kui avalikult slide jagada. Internetis loodud esitluse puhul tuleb tähele panna, et esitlus töötab veatult vaid väga hea internetiühenduse korral. Valida võib ka endale meeldiva tarkvara, kuid järgida tuleb juhendis välja toodud reegleid.

1.2. Slaidiesitluse sisu

Slaidiesitlus peab olema ühtse stiiliga. Oluline on välja tuua töö eesmärgid, ülevaade tehtud tööst ja tulemustest ning kasutatud allikad.

Juhul, kui tegu on uurimistööga, peab lisama:

- Uurimisküsimusi ja/või hüpoteesi
- ülevaate teoreetilisest osast,
- ülevaate metoodikast ja uuringu analüüsist,
- tulemused,
- kokkuvõtte (kas eesmärk on saavutatud, kas hüpotees leidis kinnitust, kellele võib see uurimistöö olla kasulik).

Slaidiesitlus lõppeb tänuavaldusega (vt lisa 1).

1.3. Slaidiesitluse vormistamine

1.3.1 Slaidid

Slaidide kirjastiil ja –suurus, kujundus, loetelud ja värvilahendus peavad olema ühtsed. Sama kehtib ka tabelite ja jooniste vormistamise kohta. Esitluses ei ole kirjavigu ning esitluse kirjakeel on korrektne.

Tiitellehe võib kujundada teistest slaididest veidi erinevalt. Slaidiesitluse tiitelleht sisaldab töö pealkirja, töö koostaja ees- ja perekonnanime, töö liiki (iseseisev töö, loovtöö, uurimistöö või praktiline töö, tööpraktika), juhendaja ees- ja perekonnanime, õppeasutuse nime ja aastaarvu.

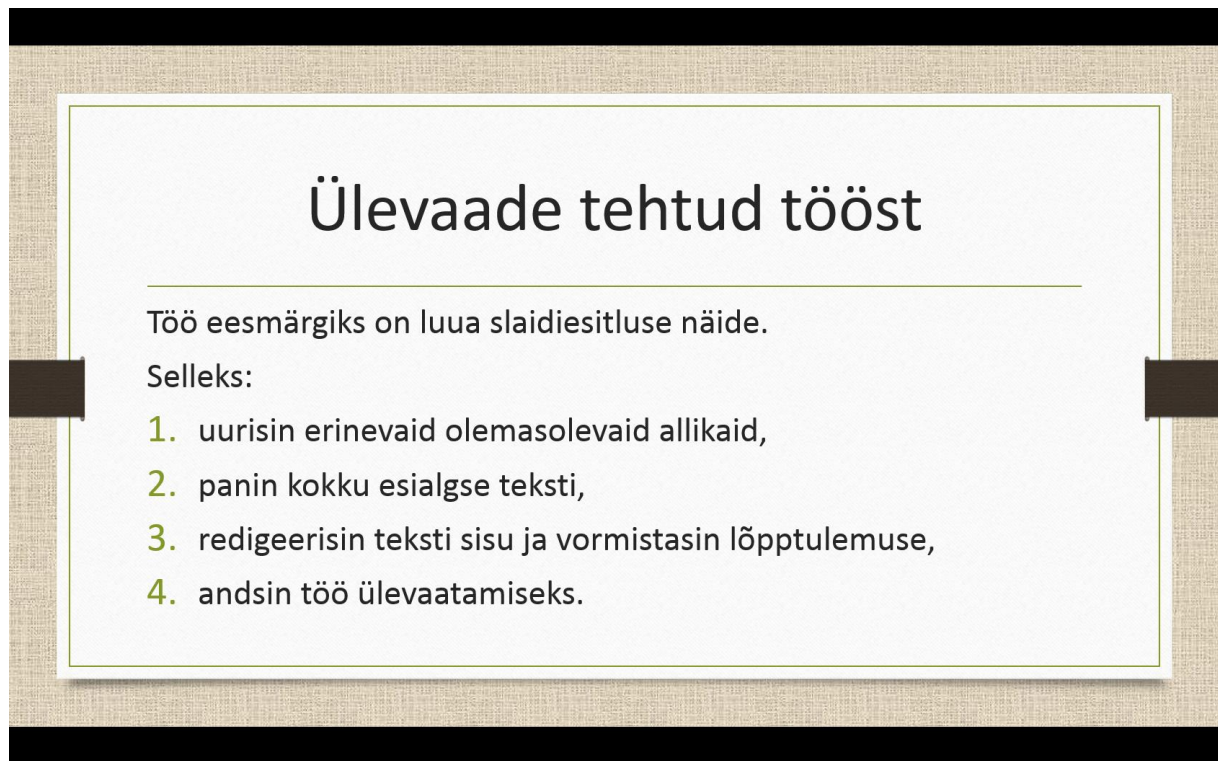

Joonis 1. Tiitellehe näide

Slaidid peavad olema nähtavad ka neile, kes istuvad tagumises reas, seega pealkirja suuruseks valige vähemalt 50 punkti ja teksti suuruseks vähemalt 28 punkti. Tiitellehe alapealkiri on vähemalt 24 punkti (vt joonis 1). Pealkirjade lõpus kirjavahemärke ei kasutata välja arvatud juhul, kui pealkiri koosneb mitmest lausest. Soovitavaks kirjatüübiks on näiteks Times New Roman, Calibri või Verdana. Soovitav on kasutada mitte üle kolme kirjatüübi. Esitluse pealkirjades reeglina küsi- ja hüüdlauseid ei kasutata.

Esitlust kujundades tuleb tähele panna:

- slaidide eesmärk on toetada või illustreerida ettekannet;
- ühele slaidile on soovitatav kirjutada 6 rida, igasse ritta 6 sõna (vt joonis 2);
- heleda tausta korral kasutatakse tumedat teksti ja vastupidi (vt joonis 3 nr 1);
- märksõnade rõhutamiseks kasutatakse kindlat värvitooni;
- vältida tuleb joonistähti, sest seda kirja on raskem lugeda kui kirjatähtedes teksti (vt joonis 3 nr 1);
- slaidi tekst ei tohi liikuda üle teiste slaidi osade (tekst ei tohi nihkuda pildi peale või üle ääre) (vt joonis 3 nr 2),
- liigne animatsioonide, heliefektide ja värvide kasutamine väsitab silmi ja juhib tähelepanu töö sisust eemale (vt joonis 3 nr 3).

Joonis 2. Slaidi pealkirja ja kirjatüübi näide

Joonis 3. Vigade näited

1.3.2. Tabelid

Iga tabel on nummerdatud (Tabel 1, Tabel 2, jne) ja varustatud pealkirjaga tabeli peal. Numbreid hakatakse lugema alates töö esimesest tabelist. Tabeli pealkirja suurus on vähemalt 20 punkti ja teksti suurus on vähemalt 18 punkti (vt joonis 4).

Tabelis esitatud andmed peavad olema arusaadavad. Seega kõik tabelis kasutatud sümbolid ja lühendid, mis võivad lugejale olla võõrad või raskesti mõistetavad, seletatakse lahti esinemise ajal. Juhul kui tabel ei ole autori koostatud, lisatakse allikas.

Tabeli näide

Tabel 1. Ajagraafik

Kellaaeg	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev
9.00-10.00			Sisu redigeerimine	
10.00-11.00	Info hankimine	Info töötlemine	Sobiva esitlustarkvara otsimine	Töö jagamine teiste õpilastega
11.00-12.00	Info hankimine	Sisu loomine	Näidise loomine - tiitelleht	
12.00-13.00		Sisu loomine	Näidise loomine – teised slaidid	
13.00-14.00		Sisu loomine		Toimetamine

Joonis 4. Tabeli näide

1.3.3. Joonised

Joonisteks nimetatakse kõiki illustratiivse väärtusega materjale: nt. graafikud, diagrammid, skeemid, pildid, fotod, kaardid, jne. Joonised on sarnaselt tabelitele nummerdatud (Joonis 1, Joonis 2), numbraid hakatakse lugema alates töö esimesest joonisest ning neile viidatakse tekstis, näiteks vt joonis 1. Joonise info (autor, teose nimi, aastaarv) pannakse joonise numbri järele (vt joonis 5).

Joonise allkirja suurus on vähemalt 14 punkti. Kui joonis nõuab pealkirja (nt graafik, diagramm, skeem, jne), siis on joonise pealkirja suurus vähemalt 20 punkti ja teksti suurus on vähemalt 18 punkti (vt joonis 6).

Joonise viide, kui joonis on võetud teisest allikast, pannakse kasutatud allikate loetelusse (vt joonis 9) ja esinemisel mainitakse, kes on autor. Viitamise reegleid vaata PTG Praktilise töö koostamise, vormistamise ja kaitsmise juhendist lisa 6 lk. 30.

Joonise näide

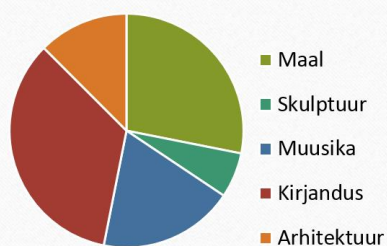

Joonis 1. Da Vinci, L. Mona Lisa. 1507

"**Mona Lisa**" ehk "**La Gioconda**" on Leonardo da Vinci maal, mis valmis aastatel 1503 – 1519. Praegu asub see Pariisis Louvre'is. Väidetavalt on see maailma kõige kuulsam maal. (Vikipeedia, 2019)

Joonis 5. Joonise näide

Diagrammi näide

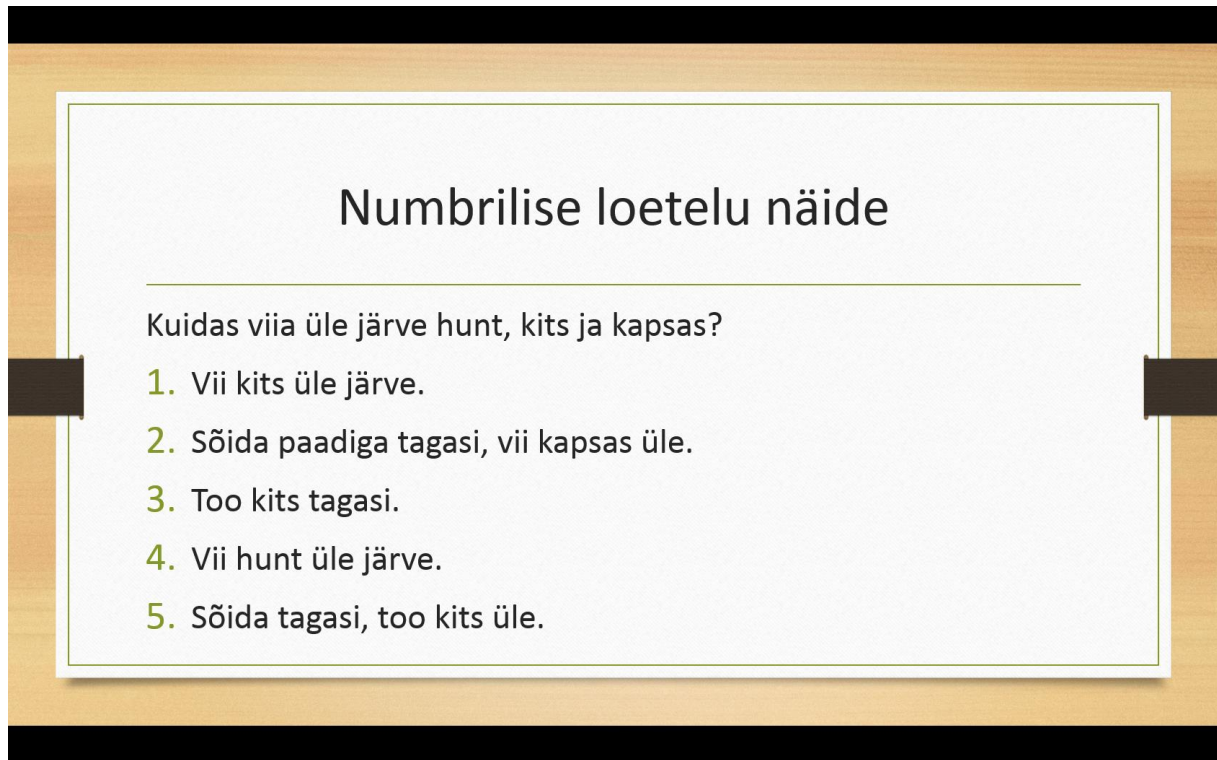

Joonis 1. Renessansiaja küsitluse tulemused

Joonis 6. Diagrammi näide

1.3.4. Loetelud

Numbrilist loetelu kasutatakse, kui on oluline lausete järjekord (vt joonis 7).

The diagram shows a presentation slide with a light wood-grain background and a white central box. The box has a thin green border and is held in place by two dark brown rectangular clips on the left and right sides. The title 'Numbrilise loetelu näide' is centered at the top of the box. Below the title is a horizontal line, followed by the question 'Kuidas viia üle järve hunt, kits ja kapsas?'. A numbered list follows, with each item preceded by a green number. The list items are: '1. Vii kits üle järve.', '2. Sõida paadiga tagasi, vii kapsas üle.', '3. Too kits tagasi.', '4. Vii hunt üle järve.', and '5. Sõida tagasi, too kits üle.'.

Numbrilise loetelu näide

Kuidas viia üle järve hunt, kits ja kapsas?

1. Vii kits üle järve.
2. Sõida paadiga tagasi, vii kapsas üle.
3. Too kits tagasi.
4. Vii hunt üle järve.
5. Sõida tagasi, too kits üle.

Joonis 7. Numbrilise loetelu näide

Täpploendit kasutatakse juhul kui lausete järjekord ei ole oluline.

The diagram shows a presentation slide with a light wood-grain background and a white central box. The box has a thin green border and is held in place by two dark brown rectangular clips on the left and right sides. The title 'Täpploendi näide' is centered at the top of the box. Below the title is a horizontal line, followed by the text 'Renessansiaja esindajad:'. A bulleted list follows, with each item preceded by a green dot. The list items are: 'Leonardo Da Vinci', 'Pierre De La Rue', 'Giovanni Boccaccio', and 'Dante Alighieri'.

Täpploendi näide

Renessansiaja esindajad:

- Leonardo Da Vinci
- Pierre De La Rue
- Giovanni Boccaccio
- Dante Alighieri

Joonis 8. Täpploendi näide

1.3.5. Viitamine

Kasutatud allikad asuvad töö lõpus kasutatud allikate loetelus. Täpsema info saamiseks vaata PTG Praktilise töö koostamise, vormistamise ja kaitsmise juhendi lk. 15-18 ja lisa 6 lk 29-31 (vt joonis 9).

Joonis 9. Kasutatud allikate näide

2. NÕUANDED SLAIDIESITLUSEKS

Enne ettekande tegemist tuleb kontrollida:

- teksti suurust, millest saab kõige paremini aimu olles 4-5 meetri kaugusel monitorist;
- slaidiesitluse ning arvuti tarkvara ja –riistvara sobivust tarkvara ja –riistvara sobivust;
- ruumi valgustust, kuna sellega on võimalik reguleerida esitluse nähtavust;
- esitluse struktuuri, mis peab olema läbimõeldud, et ei liiguks slaidide vahel edasi-tagasi;
- slaidide ajastust, et kuulaja saaks rahulikult slaidil oleva info läbi lugeda;
- esinemist, mis on suunatud kuulajale, mitte materjalile;

Esitlusest on soovitav teha koopia erinevatele andmekandjatele.

3. PRAKTILISED NÄPUNÄITED

Esitlust saab käivitada vajutades klaviatuuril F5.

Järgmisele slaidile saab liikuda vajutades klaviatuuril tühikut, nooleklahve (alla ja paremale), nuppe *Enter*, *Page Down* või N (nagu next).

Eelmisele slaidile saab liikuda vajutades klaviatuuril nooleklahve (üles ja vasakule), nuppe *Backspace*, *Page Up* või P (nagu previous).

Kindlale slaidile liikumiseks tuleb klaviatuuril vajutada soovitud slaidi numbrit (näiteks 3) ja seejärel nuppu *Enter*.

Esitluse lõpetamiseks vajutage klaviatuuril *ESC*.

4. KASUTATUD ALLIKAD

1. Klaas Kristiina. *Esitluse koostamine*.
Loetud aadressil: http://voru.edu.ee/images/Esitluse_koostamise_juhend.pdf
2. Tallinna Pae Gümnaasium. (2017). *Lisa 10. Uurimistöö ettekande struktuur ja nõudmised ettekandele*.
Loetud aadressil: <http://pae.tln.edu.ee/2017-2018/Lisa10.pdf>.
3. Tuttar Janek. *Powerpoint esitluse põhimõtted*.
Loetud aadressil: <https://avalikesinemine.net/poerpointi-pohimotted>
4. Pärnu Täiskasvanute Gümnaasium. (2016). *Praktilise töö koostamise, vormistamise ja kaitsmise juhend*.
5. Võru Gümnaasium. *Soovitused esitluse koostamiseks*.
Loetud aadressil: http://voru.edu.ee/images/Esitluse_koostamise_juhend.pdf

LISAD

Lisa 1. TERVIKLIK SLAIDIESITLUS

Slaidiesitluse näide

Mart Maasikas

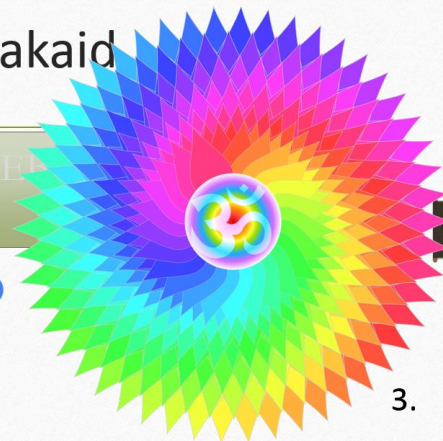
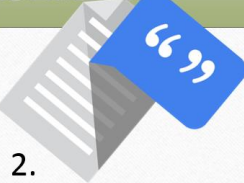
Iseseisev töö

Juhendaja: Maali Ilus

Pärnu Täiskasvanute Gümnaasium 2019

Väldi neid apsakaid

1. JOONISTÄHTEDES TEKSTI LOET
INIMENE AEGLASEMALT

Ülevaade tehtud tööst

Töö eesmärgiks on luua slaidiesitluse näide.

Selleks:

1. uurisin erinevaid olemasolevaid allikaid,
2. panin kokku esialgse teksti,
3. redigeerisin teksti sisu ja vormistasin lõpptulemuse,
4. andsin töö ülevaatamiseks.

Tabeli näide

Tabel 1. Ajagraafik

Kellaeg	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev
9.00-10.00			Sisu redigeerimine	
10.00-11.00	Info hankimine	Info töötlemine	Sobiva esitlustarkvara otsimine	Töö jagamine teiste õpilastega
11.00-12.00	Info hankimine	Sisu loomine	Näidise loomine - tiitelleht	
12.00-13.00		Sisu loomine	Näidise loomine – teised slaidid	
13.00-14.00		Sisu loomine		Toimetamine

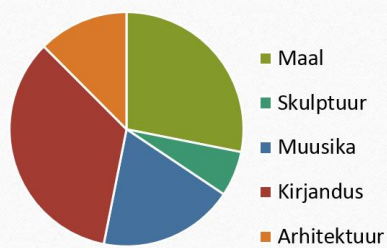
Joonise näide

Joonis 1. Da Vinci, L. Mona Lisa. 1507

"**Mona Lisa**" ehk "**La Gioconda**" on Leonardo da Vinci maal, mis valmis aastatel 1503 – 1519. Praegu asub see Pariisis Louvre'is. Väidetavalt on see maailma kõige kuulsam maal. (Vikipeedia, 2019)

Diagrammi näide

Joonis 1. Renessansiaja küsitluse tulemused

Numbrilise loetelu näide

Kuidas viia üle järve hunt, kits ja kapsas?

1. Vii kits üle järve.
2. Sõida paadiga tagasi, vii kapsas üle.
3. Too kits tagasi.
4. Vii hunt üle järve.
5. Sõida tagasi, too kits üle. (Voolaid, Kuus, Tarvis. 2002)

Täpploendi näide

Renessansiaja esindajad:

- Leonardo Da Vinci
- Pierre De La Rue
- Giovanni Boccaccio
- Dante Alighieri

Viited

1. Vikipeedia (2019). *Mona Lisa*. Loetud aadressil: https://et.wikipedia.org/wiki/Mona_Lisa
2. Voolaid, Kuus, Tarvis (2002). Eesti piltmõistatused, kõik tüübid. Loetud aadressil: http://www.folklore.ee/Reebus/tyybid_eraldi?tyyp=8321

Täna kuulamast!